

מראי מקומות - סוכה

כג:

לדרומו, נמצא שאין שיירי ניכרין, ובתרומה צריך להיות שיירי ניכרין. ותי' בשם הרמב"ן דלמ"ד יש ברירה, אז באומר שאני עתיד להפריש, מהני, דכשהוא מפרישו אחר זמן הוברר הדבר למפרע שעל מה שהפריש חל המעשה, ושיירי ניכרין הן למפרע, אע"פ שלא היו ניכרין בשעת קריאה ובשעת שתי', ומה דבעינן לצפוננו או לדרומו, זהו רק בקורא לה שם מעתה.

ד. ומיחל ושותה מיד

פרש"י, שהוא מחללו על מעות. ובחולין (יד) פי' טפי, כדי שלא יהי' צריך לסמוך על ברירה. ותמה הרמב"ן שם, הרי ודאי צריך לסמוך על ברירה, דהא קתני שאני עתיד להפריש, והיינו דעדיין לא הפרישה, וא"כ מה הרויח בזה דמחללו על מעות. ולכן פי' כמשי"כ תוס' כאן (בד"ה שני בתוך דבריו), דמיחל היינו כמו מתחיל, דיכול להתחיל מיד לשתותו.

ה. ושותה מיד

הק' השפת אמת, הא כיון דלמפרע ב' לוגין היו תרומה, א"כ לכא' החולין בלע מהתרומה, וא"כ איך מותר לשתותו. ותי' דכיון דלא הוי תרומה למפרע רק מה שהפריש, ממילא גם הטעם שיצא מקודם, כיון שלא בא לכלל הפרשה אח"כ, לא הוי כלל תרומה למפרע. אבל העיר דמבואר דשי' הט"ז (י"ד שכ"ד, ט"ו) אינו כן, דס"ל דבחלת חו"ל, דאוכל ואח"כ מפריש, צריך שיהי' שיעור ביטול כדי שלא יהי' נאסר למפרע מכח הבליעה, אלמא דלא ס"ל לסברא זו, ע' מש"כ בזה.

א. ומי אמר אביי ר' מאיר חייש למיתה, וכו' ע' בשער המלך (סוכה ד', ט"ז), שהביא מש"כ תוס' ביומא (ב. ד"ה וחכ"א) ועוד דוכתי, דמה דאמר' דנח' התנאים באם חיישינן למיתה או לא, היינו למיתה דזמן מועט, אבל מודו דלזמן מרובה חיישינן למיתה. וכ' לדון, מהו חשיב "זמן מועט". וכ' להוכיח מסוגיין דז' ימים עכ"פ נקרא זמן מועט, דאם ז' ימים הוי זמן מרובה, א"כ מה הק' אביי מדר"מ על ר"מ, הא מה שחייש ר"מ למיתה דבהמה כאן, היינו משום דיש לחוש שלא יהי' לו סוכה בסוף סוכות, שמא ימות קודם סוף סוכות. אע"כ דאף ז' ימים נקרא זמן מועט, ושפיר פריך.

ב. הלוקח יין מבין הכותים

פרש"י, קודם שגזרו עליהם. והעיר הריטב"א, הא ר' יוסי ור"ש ס"ל דכותים גירי אריות הם, וא"כ גוים גמורים הם, וא"כ אפי' קודם הגזירה הי' יינם יין נסך. וגם יש לעי', כיון דגוים הם, הרי אין יינם חייב בתרו"מ כלל [דהא סברי דמרוח העכו"ם פוטר]. וכ' דאה"נ, ודאי לפי ר' יוסי ור"ש אסור לשתות יין זה מדין יין נסך, אלא דבעיקר דינא דברירה פליגי, ואלביא דשי' ר"מ דכותים גירי אמת אמרו ציור זה, אבל באמת לדידהו אין נפק"מ אלא במי שחשוד בודאי על תרומות ומעשרות.

ג. שאני עתיד להפריש

ע' ברשב"א בחולין (סוף יד), שהק' דאם לא אמר לצפוננו או